

Avdelningen för forskning, innovation och affärsutveckling

Utlysning 3 FFI Nollutsläpp

En utlysning inom programmet Fordonsstrategisk forskning och innovation (FFI)

Energimyndigheten utlyser

- Cirka 56 miljoner kronor för FFI Nollutsläpp

Sista ansökningsdag är 5:e september kl 14:00 2023.

Innehåll

1	Om utlysningen.....	3
2	Viktiga datum.....	5
3	Vem kan söka?.....	6
4	Hur bedömer vi din ansökan?	6
5	Detta ska finnas med i ansökan.....	9
6	Så här ansöker du – börja i god tid	10
7	Så mycket stöd kan varje projektpart få	10
8	Vad händer efter att du lämnat in ansökan?	11
9	Utlisningen är en del av programmet FFI (Fordonstrategisk Forskning och Innovation)	11
10	Om du har frågor	12
	Bilaga 1 – Vad och hur stor andel av projektets kostnader kan du få stöd för?	13
	Bilaga 2 – allmänna villkor för stöd	19

1 Om utlysningen

Fordonsstrategisk forskning och innovation (FFI) är ett samarbete mellan staten och fordonsindustrin om att gemensamt finansiera forsknings-, innovations- och utvecklingsaktiviteter med fokus på att göra Sverige ledande i den globala omställningen till hållbara vägtransporter. FFI medfinansierar forsknings- och utvecklingsverksamhet för cirka en miljard kronor per år där den statliga finansieringen utgör 420 miljoner kronor.

FFI har ett omfattande ansvar för att accelerera arbetet för att göra Sverige ledande i den globala omställningen till hållbara vägtransporter. Förutom ny teknik krävs förändringar av regelverk, infrastruktur, affärsmodeller och beteenden.

Programmets effektmål som ska vägleda resan mot år 2030 är:

- FFI har demonstrerat lösningar som gör samhällets vägtransporter fossilfria, säkra, jämlika och effektiva.
- FFI har utvecklat hållbara lösningar som har implementerats och accepterats av användare och samhälle.
- FFI har, genom innovation, partnerskap och samverkan, bidragit till att utveckla kompetens, infrastruktur, policy, regelverk och affärsmodeller inom vägtransportssystemet.

Det här erbjudandet berör projekt som adresserar delprogrammet FFI Nollutsläpp och dess inriktning. Syftet är att stödja forsknings- och utvecklingsaktiviteter med hög innovationsgrad som bidrar till att utveckla och integrera fossilfria och elektrifierade fordon med dess ladd- och tankinfrastruktur och användare, och därigenom minska påverkan på klimat och miljö inom transportsektorn.

Projekt som finansieras av FFI kan beröra både system och komponenter och ska bidra till att stärka konkurrenskraften och innovationsgraden hos svensk industri.

FFI verkar i sin helhet för att utveckla:

- Effektivitet i hela värdekedjan utifrån ett hållbarhetsperspektiv, till exempel för komponenter och system, där hållbarhet avser klimat, miljö, hälsa och kostnad, samt har ett vidare perspektiv på olika emissionstyper.
- Kostnadseffektivitet och kostnadsreduktion i balans med klimatnytta som möjliggör implementering.
- En samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för samhället och näringslivet i hela landet, inkluderat anpassning av fordon efter beteende och typ av användning.

FFI Nollutsläpp medfinansierar projekt som berör kompetens- och teknikutveckling samt metodutveckling inom något/några av delprogrammets fokusområden: (exempel på områden)

- Hårdvaru- och mjukvaruoptimering, ny hårdvara och elarkitektur i fordon och ladd- och tankinfrastruktur.
- Säkerhet, avseende IT- och teknislösningar både i fordonet och ladd- och tankinfrastrukturen.
- Nya, relativt utforskade områden, där fordon till exempel används för energilagring/flexibilitetsresurs eller övriga områden med hög potential för att uppnå FFI:s effektmål.
- Kraftelektronik och optimerad energieffektivitet i fordonet i användarfasen.
- Policy- och affärsmodellutveckling med syfte att understödja transportförsörjning.

Utlysningen är öppen för ansökningar inom hela programmets bredd men i denna utlysning efterfrågas speciellt, med utgångspunkt i effektivitet och konkurrenskraft utifrån ett hållbarhetsperspektiv, utan inbördes rangordning:

- Laddinfrastruktur – Samverkansbaserad forskning rörande till exempel utbyggnad, effektivt utnyttjande och systemaspekter utifrån ett användar- och samhällsperspektiv. Kan exempelvis innefatta dubbelriktad laddning och batterianpassning, samt framtida användares beteende kopplat till laddning.
- System utanför fordonet - Forskning kring samhällsnytta och användarens behov, logistiksystem och noder samt anpassning mellan logistiksystem och befintlig infrastruktur.
- Batterier – Behovsbaserad forskning och kompetensuppbyggnad kring innovationer, teknikutveckling och säkerhet (ex.v. batterikemi)
- Kraftelektronik – Forskning kring fordonets verkningsgrad, nya material, reglering av topologier. Kan omfatta både framdrift och laddning, modellering och teknikutveckling.

Avgränsningar – I denna utlysning prioriteras inte projekt som avser arbetsmaskiner.

För fullständig information om delprogrammets innehåll hänvisas till FFI:s färdplan. Projekt som avser utveckling av tjänster hänvisas till delprogrammet ”FFI Transport- och mobilitetstjänster”.

2 Viktiga datum

Följande datum gäller för utlysningen:

Utlisningen öppnar	Sista dag för ansökan	Första beslut planeras	Tidigaste projektstart	Projektet avslutas senast
13 juni 2023	5 september kl 14:00	december 2023	18 oktober 2023	31 december 2027

På Mina sidor heter utlysningen ”Utlisning 3 FFI Nollutsläpp 2023-09-05 kl 14:00”

Informationsträff

En informationsträff för frågor kring ansökan kommer att hållas. Observera att vi inte besvarar frågor om utformning av projekt eller projektgenomförande.

Infoträff 16:e juni kl 11.00-12.00

3 Vem kan söka?

Alla aktörer som kan bidra till utlysningens mål kan söka (se avsnitt 1 i detta dokument). Det kan till exempel vara:

- Företag
- Offentlig sektor
- Universitet och högskolors samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner
- Institut

De projekt som finansieras ska vara av karaktären;

- o Förstudie/Mindre studie med projektlängd om 6–9 månader, samt sökta medel på maximalt 500 tkr.
  - o Fullskaligt projekt med projektlängd på maximalt 4 år.
- Varje enskilt projekt ska ha minst 25 procent näringslivsfinansiering.
  - För samtliga projekt krävs en aktörskonstellation som består av *minst två* parter.

Hela delprogrammet som genomsnitt ska ha minst 50 procents näringslivsfinansiering.

Projekt där olika typer av aktörer (bransch, akademi och forskningsinstitut...) samverkar ses som positivt. Jämställdhet och mångfald ska beaktas vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

I ansökan ska det tydligt framgå på vilket sätt projektets mål bidrar till delprogrammets avsnitt i FFI:s färdplan samt avsnittet ”Viktiga aspekter för alla delprogram”. Vidare ska kopplingen till FFI:s övergripande effektmål vara konkret beskriven. Utländska aktörer kan vara relevanta att ha med som projektparter i projektet, vilket i så fall tydligt ska motiveras i ansökan. Om dessa aktörer inte har filial eller driftställe i Sverige kan de inte erhålla stöd från Energimyndigheten, de får dock medfinansiera projektet.

4 Hur bedömer vi din ansökan?

Projektförslaget ska ligga i linje med FFI:s effektmål och i huvudsak inom delprogrammet FFI Nollutsläpps fokusområden. Ansökningarna kommer att bedömas utifrån potential, genomförande, jämställdhet och aktörer, se nedan. Projekt som adresserar de i denna utlysning speciellt efterfrågade områden kommer prioriteras i de fall bedömningen i övrigt väger lika.

Kriterier för fullskaliga projekt Potential (viktas 40%)

- Projektets potential att genom relevanta problemställningar och innovationshöjd bidra till FFI:s övergripande effektmål:

- o FFI har demonstrerat lösningar som gör samhällets vägtransporter fossilfria, säkra, jämlika och effektiva.

- o FFI har utvecklat hållbara lösningar som har implementerats och accepterats av användare och samhälle.

- o FFI har, genom innovation, partnerskap och samverkan, bidragit till att utveckla kompetens, infrastruktur, policy, regelverk och affärsmodeller inom vägtransportsystemet.

- Projektets potential att bidra till delprogrammets uppdrag som det beskrivs i FFI:s färdplan.

Om projektet avser ett moget område:

- Projektets potential att leda till stora potentiella förbättringar i linje med visionen i FFI:s färdplan.

- Projektets potential att utveckla nationellt och internationellt uppkopplade forsknings- och innovationsmiljöer.

Genomförande (viktas 30%)

- Projektet har en genomtänkt strategi för att realisera potentialen och för spridning och nyttiggörande av resultat.

- Projektet tar sin utgångspunkt utifrån en gedigen omvärldsbevakning och state of the art-beskrivning.

- Projektplanens ändamålsenlighet

- o Rimlig projekttid och budget för de problem som skall lösas

- o Adekvat projektplan med aktiviteter, arbetspaket, milstolpar, ansvarsfördelning, specifika projektmål samt planer för hur måluppfyllelsen ska mätas.

Jämställdhet (viktas 15%)

- Bedömning av jämställdhetsaspekter (köns- och/eller genusperspektiv) som kan vara viktiga att ta hänsyn till kopplat till projektets problemområde, lösningar och effekter.
- Teamets sammansättning avseende på könsfördelning, samt fördelning av makt och inflytande mellan män och kvinnor.
- Bedömning av hur väl jämställdhetsaspekter integrerats i projektplanen.

Aktörer (viktas 15%)

- Bedömning av om rätt organisationer och behovsägare är involverade i rätt omfattning och i rätt tid för att realisera projektets potential.
- Projektdeltagarnas förmåga att genomföra projektet och uppnå projektmålen med avseende på projektgruppens sammansättning och aktörernas kompetens och resurser.
- Bedömning av om det finns en tydlig samverkan mellan projektets parter

Kriterier för förstudier och mindre studier**Potential (viktas 40%)**

- Projektets potential att bidra till delprogrammets uppdrag som det beskrivs i FFI:s färdplan.

Genomförande (viktas 30%)

- Projektets positionering gentemot kunskapsläget nationellt och internationellt.
- Projektplanens ändamålsenlighet när det gäller en rimlig projekttid och budget för arbetet som ska genomföras.

Jämställdhet (viktas 15%)

- Bedömning av jämställdhetsaspekter (köns- och/eller genusperspektiv) som kan vara viktiga att ta hänsyn till kopplat till projektets problemområde, lösningar och effekter.

- Teamets sammansättning avseende på könsfördelning, samt fördelning av makt och inflytande mellan män och kvinnor.
- Bedömning av hur väl jämställdhetsaspekter integrerats i projektplanen.

Aktörer (viktas 15%)

- Bedömning av om rätt organisationer och behovsägare är involverade i rätt omfattning och i rätt tid för att realisera projektets potential.

5 Detta ska finnas med i ansökan

Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i Manual för att ansöka om och hantera stöd till forskning och innovation via Mina sidor

<https://www.energimyndigheten.se/491cfb/globalassets/sharepoint-dokument/process-dokument/publicerade-dokument/manual-for-forskningsansokningar-via-mina-sidor.pdf> .

Skriv er ansökningstext i ansökansformuläret på Mina sidor.

Följande delar ska med för en ansökan med sökt stöd över 500 000 kronor:

Ansökan enligt mina sidor med följande två bilagor (endast bilagorna går vidare för extern granskning)

- Projektbeskrivning enligt mall Maximalt 15 sidor i 11 punkters teckenstorlek (exklusive försättsblad, sammanfattning och innehållsförteckning).
- CV-bilaga som innehåller relevanta CV för projektledare och samtliga nyckelpersoner (enligt mall)

Ansökningar som bygger på tidigare finansierade projekt ska även inkludera en preliminär rapport (som bilaga) avseende föregående projekts resultat.

Följande delar ska med i en förstudie/mindre studie med max 500 000 kronor i sökt stöd:

Ansökan enligt mina sidor med följande bilaga (Ansökan i Mina sidor samt bilaga går vidare för extern granskning).

- CV-bilaga som innehåller relevanta CV för projektledare och samtliga nyckelpersoner (enligt mall)

Mallar till samtliga bilagor hämtas från utlysningens webbsida. Endast efterfrågade sidor och bilagor kommer att bedömas. Hänvisning till webbsidor, tidigare projektbeskrivningar eller slutrapporter kommer ej att beaktas.

6 Så här ansöker du – börja i god tid

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på Mina sidor för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- **Börja med att ansöka om behörighet att få företräda koordinatören, det vill säga den organisation som ska samordna projektet**, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när din ansökan om behörighet har godkänts.

När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret ”Ansökan om finansiering av forskning och innovation”, som du ska fylla i och skicka in tillsammans med de obligatoriska bilagorna.

Observera att vi i denna utlysning inte ställer några krav på att ni ska skicka in några fullmakter.

Lämna in ansökan senast 5 september 2023 kl 14:00.

7 Så mycket stöd kan varje projektpart få

Projekt inom denna utlysning förväntas omfatta ca 0,2-25 miljoner kronor beviljat stöd från Energimyndigheten.

Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

Alla kostnader i projektet ska vara faktiska och reviderbara vilket innebär att de ska särredovisas i bokföring.

Utöver nedanstående krav avseende stödberättigande kostnader gäller att varje enskilt projekt ska ha minst 25 % näringslivsmedfinansiering. Hela delprogrammet som genomsnitt ska ha minst 50 procent industrifinansiering.

8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?

Er ansökan bedöms av en bedömargrupp samt av ett programråd. Programrådet består av representanter från avtalsparterna inom FFI-programmet (Vinnova, Energimyndigheten, Trafikverket, AB Volvo, Volvo Personvagnar, Scania och FKG). I programrådet ingår även en representant från Mobility Sweden dock utan rösträtt. Det är den version av ansökan som du lämnat in före utlysningens stängningsdatum som bedöms. Vi godkänner inte kompletteringar efter sista ansökningsdatum, bortsett från sådana som vi uttryckligen ber om. Bedömargruppen agerar rådgivande till Energimyndigheten.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten gör en kreditupplysning på sökande företag, projektparter, ägare och styrelse.

Energimyndigheten fattar därefter beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då ovanstående gruppers bedömningar. Beslutet fattas tidigast 18:e oktober 2023. Du får därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

Kommunikation under handläggningen av din ansökan kommer främst att ske genom Mina sidor. Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina sidor.

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns i beslutet som du hittar på Mina sidor. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Utlysningen är en del av programmet FFI (Fordonsstrategisk Forskning och Innovation)

Delprogrammet FFI Energi och Miljö är ett delprogram inom Fordonsstrategisk forskning och innovation (FFI) som är ett samarbete mellan staten och fordonsindustrin. Samarbetet finansierar gemensamt forskning, innovation och utveckling inom miljö och säkerhet. Satsningen innebär forskning och utveckling för cirka 1 miljard kronor per år, varav hälften finansieras med statliga medel. Programmet startade 2009 och är löpande med en uppdatering vartannat år. Det har en offentligt avsatt budget om 420 miljoner kronor varav cirka 115 miljoner kronor avsätts till delprogrammet FFI Nollutsläpp per år.

10 Om du har frågor

Emma Westsson
Telefon: 016-542 06 46
Mejladress: emma.westsson@energimyndigheten.se

Adam Mickiewicz
Telefon: 016-542 06 30
Mejladress: adam.mickiewicz@energimyndigheten.se

Bilaga 1 – Vad och hur stor andel av projektets kostnader kan du få stöd för?

Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Projektarter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet. Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet beviljas enligt 15 § 3 p. förordning (2014:520) med instruktion för Statens energimyndighet.

Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar
- Övriga stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 procent på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten.

Stöd till företag

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

Hur stor andel av ett företags stödberättigande kostnader (den så kallade stödnivån) som stödet från Energimyndigheten får täcka bestäms av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Stödnivån bestäms bland annat dels utifrån vilken forskningskategori som de olika forsknings- och utvecklingsaktiviteterna i projektet anses motsvara, dels utifrån storleken på företaget som ska ta emot stödet. Företagets storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.²

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som ni söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014¹:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.
- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt³

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
------------------------------	---

² Användarhandledningen är tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida:

<https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1>

³ Definitionerna framgår av artikel 2, punkterna 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Länk finns på utlysningens webbsida.

Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	<p>att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.</p> <p>Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.</p> <p>Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.</p>

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.⁴

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.⁵

Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag. För att kunna räknas som ett litet företag krävs det dels att

⁴ Se artikel 8 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁵ Användarhandledningen är tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida: <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1>

företaget har färre än 50 anställda och dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett medelstort företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda och dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 euro (se nedan). Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

 Tabell 2. Definition av företagens storlek⁶

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

***) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 3. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

Tillägg till stödnivåerna för företag

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas till företag när projektet utgör ett faktiskt samarbete⁷ mellan företag eller mellan

⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Länk till förordningen finns på utlysningens webbsida.

⁷ Med faktiskt samarbete avses enligt artikel 2 punkten 90 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 ett samarbete mellan minst två oberoende parter för utbyte av kunskap eller teknik eller för att uppnå ett gemensamt mål baserat på arbetsdelning, varvid parterna gemensamt definierar räckvidden för samarbetsprojektet, bidrar till dess genomförande och delar dess risker och resultat. En eller flera parter kan stå för hela kostnaden för projektet och därmed befria andra parter från de ekonomiska riskerna med projektet. Kontraktsforskning och tillhandahållande av forskningstjänster betraktas inte som samarbetsformer.

företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning, om projektet avser industriell forskning eller experimentell utveckling. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

Vid samarbeten mellan företag måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två medlemsländer inom EU⁸. Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigade kostnaderna.

Vid samarbeten mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat. Forskningsorganisationen måste även stå för minst 10 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Om projektet inte utgör faktiskt samarbete, kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av forskningsprojektet, som avser industriell forskning eller experimentell utveckling, får *omfattande spridning* genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

Tillägget för små- och medelstora företag kan kombineras med tillägget för faktiskt samarbete eller med tillägget för omfattande spridning. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigade kostnaderna.

Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte det sökande företags hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Den delen av ditt företags stödberättigandekostnader som Energimyndigheten inte finansierar kallas för samfinansiering. Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan samfinansiera ditt företags kostnader genom s.k. egeninsatser (s.k. in-kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Observera också att om en annan aktör än ditt företag själv ska samfinansiera ditt företags kostnader, får sådan samfinansiering inte ske med offentliga (statliga regionala eller kommunala) medel. Detta beror på att det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.⁹ Om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som ni ansöker stöd för från Energimyndigheten, måste ni

⁸ Alternativt i en medlemsstat och i ett land som är avtalsslutande part i EES-avtalet.

⁹ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

därför meddela det till Energimyndigheten. Detta är viktigt för att undvika att ditt företag senare kan bli återbetalningsskyldigt för beviljat stöd.

För det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. program som Horisont 2020 eller Cosme), måste ni meddela även det till Energimyndigheten när ni söker stöd av oss. Detta är viktigt för att undvika eventuell återbetalningsskyldighet, eftersom det sammanlagda stödet från EU:s institutioner och Energimyndigheten för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.¹⁰

Observera att Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet som myndigheten beviljar stöd till mot regleringsbrevet för Statens energimyndighet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

Om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, ska detta stöd markeras som offentlig finansiering i ansökningsformuläret.

Internationella aktiviteter

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

---

¹⁰ Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Bilaga 2 – allmänna villkor för stöd

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Definitioner

Med *stödmottagare* avses i dessa villkor den organisation eller de organisationer som enligt Energimyndighetens beslut tar emot stöd från Energimyndigheten.

Vid projekt med flera deltagande organisationer avses med *projektpart* de organisationer som deltar i projektet (dock ej organisationer som utför konsultuppdrag för stödmottagarens räkning).

Vid projekt med flera projektparter avses med *koordinator* den projektpart som samordnar projektet, tar emot stödet från Energimyndigheten och som vidarebefordrar stöd till övriga stödmottagare som deltar i projektet i enlighet med Energimyndighetens beslut.

1 § Allmänt

Stödet beviljas för att finansiera genomförandet av det projekt som anges i Energimyndighetens beslut om stöd.

Stödmottagarna har rätt till beslutade medel endast om Energimyndigheten får erforderliga medel från regeringen.

Stödmottagaren ska finansiera den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten med egna medel eller med medel från annan finansiär. Stödmottagaren ansvarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projekttiden.

Vid all presentation av projektet ska det anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

2 § Koordinators åtaganden vid projekt med flera projektparter

Vid projekt med flera projektparter har koordinatören följande åtaganden, utöver vad som gäller för samtliga stödmottagare. Det åligger koordinatören

- att ha behörighet att företräda övriga stödmottagare avseende projektet i förhållande till Energimyndigheten
- att ta emot Energimyndighetens utbetalning av stöd
- att överföra Energimyndighetens stöd till övriga stödmottagare i enlighet med myndighetens beslut om stöd
- att på Energimyndighetens begäran styrka hur varje utbetalning har fördelats mellan de olika stödmottagarna
- att omgående till övriga stödmottagare vidarebefordra Energimyndighetens beslut, ändringsbeslut och annan för stödmottagare relevant information från Energimyndigheten
- att under projekttiden rapportera enligt Energimyndighetens beslut och anvisningar i enlighet med 7 §

- att säkerställa att Energimyndigheten omedelbart underrättas om sådana omständigheter uppstår som framgår av 8 §
- att ansöka om ändringar i projektet i enlighet med 8 §.

3 § Stödberättigande kostnader

3.1 Allmänna krav

Med stödberättigande kostnader menas de kostnader som stödet från Energimyndigheten beräknas på. Vilka kostnader som är stödberättigande i ett projekt och hur stor andel av dessa kostnader som stödmottagaren kan få stöd för beror på vilken stödgrund Energimyndigheten har fattat sitt beslut om stöd mot. Stödgrunden framgår av Energimyndighetens beslut.

För att en kostnad ska vara stödberättigande gäller dessa allmänna krav:

- Kostnaden ska vara skälig.
- Kostnaden ska ha uppkommit för genomförandet av projektet.
- Kostnaden ska vara faktisk och reviderbar, vilket innebär att den ska kunna återfinnas i stödmottagarens bokföring. En stödmottagare kan till exempel inte få stöd för arbete som utförs utan lön. Kostnaden får inte heller vara uppskattad.
- Kostnaden ska bäras av stödmottagaren, vilket innebär att en stödmottagare bara får ta upp sina egna bokförda kostnader.
- Kostnaden ska vara fastställd i enlighet med god redovisningssed.
- Kostnaden ska ha uppkommit i projektet och under den projekttid som framgår av beslutet. Kostnader som uppkommit före eller efter den i beslutet angivna projekttiden är inte stödberättigande.

I stödmottagarens bokföring ska projektkostnaderna vara redovisade på ett sådant sätt att de går att särskilja från stödmottagarens övriga transaktioner.

3.2 Särskilt om lönekostnader

Direkta kostnader för personal (bruttolön och lönebikostnad) ska redovisas som lönekostnader i den omfattning som dessa personer arbetar i projektet. Med lönebikostnader avses sociala avgifter enligt lag, obligatoriska pensionsavsättningar, obligatoriska försäkringar och avgifter samt semesterersättning. Lönekostnaden ska vara reviderbar. Tidsredovisning ska kunna visas upp på begäran av Energimyndigheten.

Företag
Direkta kostnader för personal såsom löner ska redovisas under denna kategori. Kostnaderna ska vara faktiska och får högst uppgå till 950 kronor per timme (exklusive indirekta kostnader som inte alls får räknas med). Löner för konsulter ska redovisas under konsultkostnader
Forskningsinstitut
Institut med icke-ekonomisk verksamhet får göra påslag för indirekta kostnader med högst 30% på sina stödberättigande personalkostnader (lön + lönebikostnader). Kostnaderna ska vara faktiska och får högst uppgå till 950 kronor per timme inklusive indirekta kostnader.

Universitet och högskolor
Personal och lönekostnader för medverkan från universitet och högskolor får tas upp till full kostnadstäckning, Indirekta kostnader ska dock särredovisas

3.3 Särskilt om indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead-kostnader) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet under projektiden. Detta gäller t.ex. löner och arvoden till personal som inte arbetar specifikt med projektet (såsom personal som arbetar med ekonomi eller administration som inte är projektspecifik), kontorsmaterial och IT-system.

- *Stödmottagare som är universitet och högskolor* kan få stöd för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.
- *Stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet* kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 % på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten och att stödmottagaren tydligt särskiljer sin icke-ekonomiska verksamhet, dess kostnader och finansiering från sin ekonomiska verksamhet.
- *Stödmottagare som är företag* (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

3.4 Särskilt om konsultkostnader

Ersättning till personer som inte är anställda av en stödmottagare ska redovisas som köpta tjänster (konsultkostnader). Ersättning för köpta tjänster ska vara marknadsmässig. Projektpart får inom projektet inte vara underleverantör till annan projektpart.

4 § Utbetalning av bidrag

Utbetalningsplanen framgår av beslutet om stöd. Utbetalning av bidrag sker utan föregående rekvisition om inte annat framgår av beslutet. Bidraget täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos stödmottagaren. Stödmottagaren ska skicka in verifikationer för de redovisade kostnaderna om Energimyndigheten begär det. Energimyndigheten har rätt att hålla inne utbetalningar av stöd om stödmottagaren inte har arbetat upp minst 90 procent av tidigare utbetalda medel i samma projekt.

5 § Arbetsgivarförhållanden

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter, etc.

6 § Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren ska omgående underrätta Energimyndigheten om stödmottagaren ansöker om eller får medel för projektet från annan finansör än Energimyndigheten. Detta gäller även andra ändringar av finansieringen av

projektet jämfört med vad som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd.

7 § Rapportering och uppföljning

Rapportering och uppföljning ska ske i enlighet med Energimyndighetens anvisningar och beslut om stöd.

Om projektpart enligt beslutet får medel motsvarande tre miljoner kronor eller mer från Energimyndigheten ska revisorsintyg från auktoriserad eller godkänd revisor avseende denna projektpart bifogas slutredovisningen. För kommun, landsting, statliga myndigheter, universitet och högskola accepteras revisorsintyg från internrevisor. Revisorsintyg ska även bifogas slutredovisningen om Energimyndigheten så särskilt begär. Genom intyget ska revisor bekräfta att i slutredovisningen redovisade kostnader för projektparten hämtats ur dennes bokföring, att kostnaderna har uppkommit under den projekttid som framgår av beslutet, att kostnaderna är verifierade (styrkta) och att projektpartens redovisningsrutiner är utformade i enlighet med god redovisningssed.

8 § Ändringar i projektet

Stödmottagaren ska i förväg skriftligen ansöka hos Energimyndigheten om att få göra ändringar inom den genomförande- och kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd. Detta gäller t.ex. byte av projektledare, byte av stödmottagare, ändrad projekttid, ändring i genomförandet eller anstånd med rapportering till Energimyndigheten. Förskjutningar accepteras mellan kostnadsslagen inom den kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut upp till och med tio (10) procent. Stödmottagaren ska ansöka hos Energimyndigheten om ändringar som överstiger tio (10) procent om beloppet är större än 50 000 kronor.

Stödmottagaren ska omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om projektet avbryts eller försenas, om stödmottagaren kommer på obestånd eller om annan omständighet av väsentlig betydelse inträffar. Stödmottagaren ska även omgående anmäla namn- och adressändring till Energimyndigheten.

9 § Ändring av beslut

Ändringar eller tillägg till Energimyndighetens beslut om stöd ska upprättas skriftligen av Energimyndigheten för att gälla.

10 § Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare har nyttjanderätt över projektresultat som uppkommer inom projektet. Projektresultaten får överlåtas eller upplåtas till annan. Stödmottagare får dock inte överlåta eller upplåta projektresultat, eller på annat sätt vidta någon åtgärd, som medför att det blir fråga om indirekt statligt stöd.

11 § Granskningsrätt

Energimyndigheten eller annan som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) har rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som innehåller uppgifter om t.ex. den tekniska och ekonomiska utvecklingen av ett projekt. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära

uppföljningsrapport som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från datumet för projektslut.

12 § Återbetalning av ej upparbetade medel

Beviljade och utbetalda medel som inte har förbrukats av stödmottagaren ska återbetalas till Energimyndigheten. Efter inlämnande av ekonomisk slutredovisning meddelar Energimyndigheten om återbetalningsskyldighet föreligger och med vilket belopp.

13 § Sanktioner

Energimyndigheten får besluta att ett beviljat stöd helt eller delvis inte ska betalas ut om

- 1 den som ansökt om stöd genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stödet beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
- 2 stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta, eller
- 3 villkoren för stödet inte har följts.

Stödmottagaren är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i punkterna 1–3 ovan föreligger. Energimyndigheten kan då komma att helt eller delvis kräva tillbaka stödet jämte ränta enligt räntelagen (1975:635).

Vid det fallet att stödet från Energimyndigheten utgör olagligt statligt stöd, är stödmottagaren skyldig att betala tillbaka stödet om återbetalning inte får underlåtas enligt EU-rätten. Detta framgår av 3 § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Statens energimyndighet ska då i enlighet med samma lag återkräva stödet jämte ränta från utbetalningsdagen.

Energimyndigheten kan hålla inne utbetalningar av stöd tills vidare om myndigheten överväger men ännu inte har beslutat om sanktioner. Myndigheten kan också välja att inte betala ut stöd om utredning av sanktioner gentemot samma stödmottagare pågår i ett annat projekt som Energimyndigheten finansierar.

Medgivande till tillgängliggörande av information

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projektitel och projektledare. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av eventuell upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall. Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om medgivande till tillgängliggörande av information. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte behörig företrädare för stödmottagaren till att information som inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten.

Samtycke för personuppgiftsbehandling

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om samtycke för personuppgiftsbehandling. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte projektledaren till att dennes personuppgifter får behandlas av Energimyndigheten för att göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Mer information om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter finns på Energimyndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Allmän handling och sekretess

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller till exempel för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.